

ous musical instruments'; कोणाघातेषु गर्जत्प्रलयघनघटान्योन्य-संघट्टचण्डः Ve. 1. 22. (It is thus defined by Bharata:— दक्षाशतसहस्राणि भेरीशतशतानि च । एकदा यत्र हन्यन्ते कोणाघातः स उच्यते ॥) —**कुणः**,—**पारावतम्** (see कपोतपालिका) A dove-cot or doveridge, a bug. —**वादिन्** *m.* an epithet of Śiva. —**वृत्तम्** a vertical circle extending from north-east to south-west or from north-west to south-east. —**शङ्कुः** the sinus of the height of the sun.

कोणपः See कौणप.

कोणाकोणी *ind.* From angle to angle, corner-wise, diagonally.

कोणि *a.* Having a crooked hand.

कोथ *a.* [कुथ्-घञ्] 1 Afflicted with pain. —2 Churned. —**थः** 1 Putrefaction, corruption. —2 A sore. —3 Gangrene. —4 A disease of the eyes. —5 Churning.

कोदण्डः,—**ण्डम्** A bow; रे कन्दर्पं करं कर्दर्ययसि किं कोदण्डटङ्का-रवैः Bh. 3. 100; कोदण्डपाणिनिनदःप्रतिरोधकानाम् M. 5. 10. —**ण्डः** 1 An eye-brow. —2 N. of a country.

कोदण्डिन् *m.* An epithet of Śiva.

कोदारः A kind of grain.

कोद्रवः A species of grain eaten by the poor; अश्रा-देयानि धान्यानि कोद्रवाः पुलकास्तथा Mb. 13. 91. 38; छित्वा कर्पूर-वृण्डान् वृत्तिमिह कुरुते कोद्रवाणां समन्तात् Bh. 2. 100.

कोनालकः,—**का**,—**कम्** A kind of aquatic bird.

कोन्वशिरः A Kṣatriya cursed by a Brāhmaṇa to be a Sūdra.

कोप and other derived words see under कुप्.

कोमल *a.* [कु-कल्च् सुट् च नि० गुणः; cf Un. 1. 106] 1 Tender, soft, delicate (fig. also); बन्धुरकोमलाङ्गुलिम् (करम्) Ś. 6. 13.; कोमलविटपानुकारिणौ बाहू 1. 21; संपत्सु महतां चित्तं भवत्युपलकोमलम् Bh. 2. 66. —2 (*a*) Soft, low; कोमलं गीतम्. (*b*) Agreeable, pleasing, sweet; रे रे कोकिल कोमलैः कलरवैः किं त्वं वृथा जल्पसि Bh. 3. 100. —3 Handsome, beautiful. —**लम्** 1 Water. —2 Clay, earth. —3 Silk. —4 Nutmeg. —**ला** A kind of date; मुकुष्टाः कोमलास्तत्र वारणीयाः प्रयत्नतः Śālihotra of Bhoja 268.

कोमलकम् The fibres of the stalk of a lotus.

कोमासिका A small net for fruits.

कोयष्टिः, **कोयष्टिकः** 1 The lapwing; काशमर्याः कृतमालमुद्ग-तदलं कोयष्टिकष्टीकते Māl. 9. 7; Ms. 5. 13; Y. 1. 173. —2 A small white crane.

कोरः [कुल् संस्त्याने अच् लस्य-रः Tv.] 1 A movable joint (as the fingers, the knees &c). —2 A bud; cf. कोरक.

कोरकः,—**कम्** [Un. 5. 35] 1 A bud, an unblown flower; संनद्धं यदपि स्थितं कुरबकं तत्कोरकावस्थया Ś. 6. 4.

—2 (fig.) Anything resembling a bud, *i. e.* partially opened but not fully developed; राधायाः स्तनकोरकोपरि चलन्नेत्रो हरिः पातु वः Git. 12. —3 The fibres of the stalk of a lotus. —4 A kind of perfume.

कोरकित *a.* Covered with buds; स्मितेन यः कोरकितस्त-वास्ते N. 3. 121.

कोरित *a.* Budded, sprouted. —2 Ground, pounded, reduced to small particles

कोरण्डः N. of a plant (probably Mar. कोरांटी).

कोरदूषः = कोद्रवः q. v.

कोलः [कुल् संस्त्याने अच्] 1 A hog, boar; Y. 3. 273; Śi. 14. 43, 86. —2 A raft, boat. —3 The breast. —4 The haunch, hip, lap. —5 An embrace. —6 The planet Saturn. —7 An out-cast, one of a degraded tribe. —8 A barbarian. —9 N. of a tribe inhabiting the hills in Central India. —**लम्** 1 The weight of one Tola. —2 Black pepper. —3 A kind of berry. —**Comp.** —**अञ्जः** N. of the country of the Kāliṅgas. —**पुच्छः** a heron.

कोलकम् 1 A kind of village; Māna. 9. 486. —2 A kind of fort; Māna. 10. 41. —3 Some fruit or material employed in the foundation-pit.

कोलकुणः A bug.

कोलम्बकः The body of a lute.

कोला,—**लिः**,—**ली** *f.* See बदरी.

कोलाहलः,—**लम्** A loud and confused noise, an uproar; ततो हलहलशब्दः पुनः कोलाहलोऽभवत् Rām.

कोल्या Long pepper.

कोविद *a.* Experienced, learned, skilled, wise, pro- ficient (with gen. or loc. but usually in comp.); व्युत्पत्तिरावजितकोविदापि Vikr. 1. 16; गुणदोषकोविदः Śi. 14. 54, 69; प्राप्यावन्तीनुदयनकथाकोविदप्रामवृद्धान् Me. 30; Ms. 7. 26; स्फुटचतुरकथा^० Mu. 3. 10.

कोविदारः,—**रम्** N. of a tree; चित्तं विदारयति कस्य न कोविदारः R̥s. 3. 6; U. 5. 1.

कोशः,—**शम्** (षः,—षम्) [कुश् (ष्) आधारादौ घञ् कर्तरि अच् वा Tv.] 1 A vessel for holding liquids, a pail. —2 A bucket, cup. —3 A vessel in general. —4 A box, cupboard, drawer, trunk; Rv. 6. 47. 23; स एष कोशो वसुधानस्तस्मिन्विश्वमिदं श्रितम् Ch. Up. 3. 15. 1. —5 A sheath, scabbard; Ki. 17. 45. —6 A case, cover, covering. —7 A store, mass; ईश्वरः सर्वभूतानां धर्मकोशस्य गुप्तये Ms. 1. 99. —8 A store-room. —9 A treasury, an apartment where money is kept; Ms. 8. 419. —10 Treasure, money, wealth; निःशेषविश्राणितकोषजातम् R. 5. 1; (fig. also); कोशस्तपसः K. 45; कोशपूर्वाः सर्वारम्भाः Kau. A. 2. 8. —11 Gold or silver wrought or unwrought. —12 A dictionary, lexicon, vocabulary. —13 A closed flower, bud; सुजातयोः